

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 67.240 **Prosinec 2009**

Senzorická analýza – Metodologie – Všeobecné pokyny

ČSN
ISO 6658
56 0050

Sensory analysis – Methodology – General Guidance

Analyse sensorielle – Méthodologie – Lignes directrices générales

Sensorische Analyse – Prüfverfahren – Allgemeiner Leitfaden

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 6658:2005. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 6658:2005. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Vypracování normy

Zpracovatel: Dr. Ing. Zdeňka Panovská, VŠCHT, IČ 67808697

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Linda Pleštilová

MEZINÁRODNÍ NORMA

Senzorická analýza – Metodologie – Všeobecné pokyny ISO 6658

Druhé vydání

2005-10-01

Obsah

Strana

Předmluva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2	Citované normativní dokumenty	7
3	Termíny a definice	7
4	Všeobecné požadavky	7
4.1	Základní informace	7
4.2	Přehled cílů	7
4.3	Výběr zkoušky	8
4.4	Výběr a školení posuzovatelů	8
4.5	Zkoušený materiál	9
4.6	Senzorické pracoviště	9
4.7	Plánování a provádění zkoušek	9
5	Metody zkoušek	10
5.1	Všeobecně	10
5.2	Rozdílové zkoušky	10
5.3	Použití stupnic a kategorií	13
5.4	Popisné zkoušky	15
6	Analýza výsledků	17
6.1	Všeobecně	17
6.2	Rozdílové zkoušky	17
6.3	Zkoušky používající stupnice a kategorie	19
6.4	Analytické nebo popisné zkoušky	20
	Příloha A (informativní) Statistické termíny	21
	Bibliografie	23

Odmítnutí odpovědnosti za manipulaci s PDF souborem

Tento soubor PDF může obsahovat vložené typy písma. V souladu s licenční politikou Adobe lze tento soubor tisknout nebo prohlížet, ale nesmí být editován, pokud nejsou typy písma, které jsou vloženy, používány na základě licence a instalovány v počítači, na němž se editace provádí. Při stažení tohoto souboru přejímají jeho uživatelé odpovědnost za to, že nebude porušena licenční politika Adobe. Ústřední sekretariát ISO nepřijímá za její porušení žádnou odpovědnost.

Adobe je obchodní značka „Adobe Systems Incorporated“.

Podrobnosti o softwarových produktech použitých k vytvoření tohoto souboru PDF lze najít ve Všeobecných informacích, které se vztahují k souboru; parametry, pomocí kterých byl PDF soubor vytvořen, byly optimalizovány pro tisk. Soubor byl zpracován s maximální péčí tak, aby ho členské organizace ISO mohly používat. V málo pravděpodobném případě, tj. když vznikne problém, který se týká souboru, informujte o tom Ústřední sekretariát ISO na níže uvedené adrese.

Veškerá práva vyhrazena. Pokud není specifikováno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo používána v jakémkoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým nebo mechanickým, včetně fotokopíí a mikrofilmů, bez písemného svolení buď od organizace ISO na níže uvedené adrese, nebo od členské organizace ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20

Tel. + 41 22 749 01 11

Fax + 41 22 749 09 47

E-mail copyright@iso.org

Web www.iso.org

Published in Switzerland

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Předlohy mezinárodních norem jsou zpracovávány v souladu s pravidly danými Směrnicemi ISO/IEC, část 2.

Hlavním úkolem technických komisí je příprava mezinárodních norem. Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75 % z hlasujících členů.

Existuje možnost, že některé z prvků tohoto dokumentu jsou předmětem patentových práv. ISO nesmí být činěna odpovědnou za identifikování některých nebo veškerých takových patentových práv.

ISO 6658 byla připravena technickou komisí ISO/TC 34 *Zemědělské potravinářské výroby*, subkomisí SC 12 *Senzorická analýza*.

Tímto druhým vydáním se ruší a nahrazuje první vydání (ISO 6658:1985), které bylo technicky revidováno.

Úvod

Tato mezinárodní norma představuje všeobecný úvod k metodologii senzorické analýzy a měla by být přečtena před použitím zkoušek, které jsou detailněji popsány v dalších mezinárodních normách. Zahrnuje všeobecné oblasti metodologie a měla by splňovat následující funkce:

- a. stručně popsat uživatelům specifických zkoušek základní vlastnosti metod senzorické analýzy;
- b. poskytnout podrobnosti o všeobecných požadavcích a interpretaci výsledků společných pro všechny nebo většinu zkoušek;
- c. poskytnout vhodný návod na požadavky, postupy a interpretaci výsledků pro různé zkoušky, aby se umožnil výběr nejvhodnějšího postupu pro řešení daného problému.

Zahrnuje tři hlavní hlediska, popsaná v kapitolách 4, 5 a 6.

Je důležité, aby kapitola 4 „Všeobecné požadavky“ byla přečtena jako první. Kapitola 5 „Metody zkoušek“, popisuje v obecném měřítku všechny hlavní zkoušky pod pěti nadpisy:

- Definice;
- Použití;
- Hodnotitelé;
- Postup;
- Analýza výsledků.

Kapitola 6 se týká některých obecných principů sběru dat a analýzy sensorických dat a také stručně pokrývá obecné principy statistického zpracování výsledků.

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma popisuje obecné požadavky pro použití sensorické analýzy. Popisuje zkoušky pro posouzení potravin pomocí sensorické analýzy a zahrnuje některé informace o postupech, které se mohou použít, pokud se vyžaduje statistická analýza výsledků.

Obecně jsou tyto zkoušky zamýšleny jenom pro objektivní sensorickou analýzu. Avšak je vyznačeno, zda se dá zkouška použít pro určení preferencí.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.